Dosarul nr. 4-24119765-12-4-17072025 (4-1725/2025)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

03 octombrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)
în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul – Veaceslav Cernalev
grefierului: Cristina Macovei;

în lipsa: agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, Mătrăgună Ion, precum și a făptuitorului Rotari Maria, în privința cărota s-au întreprins măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală.

Examinând în ședință publică cauza contravențională pornită în privința cet. ***** Maria, *născută la *****, IDNP: *****, domiciliată în mun. Chișinău, *****, învinuită de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, –

C O N S T A T Ă :

1. Potrivit procesului–verbal cu privire la contravenţie Seria/Nr. MAI06 551331 din 16 octombrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, Mătrăgună Ion, cet. ***** Maria se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

2. Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, Mătrăgună Ion, citată legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, prin intermediul poștei electronice la adresa instituției pe care o reprezintă, nu s-a prezentat la examinarea cauzei contravenționale, astfel încât, prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a dispus posibilă examinarea cauzei contravenţionale în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

3. Făptuitorul ***** Maria, față de care s-au întreprins măsurile legale privind citarea legală, nu s-a prezentat în judecată și nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale. Prin urmare, cu trimitere la prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, potrivit căruia neprezentarea în şedinţă a făptuitorului, legal citat, fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale, s-a dispus posibil ca examinarea cauzei să aibă loc în absenţa făptuitorului şi remiterea copiei de pe hotărâre.

4. Cu întâietate, instanța de judecată consideră necesar de a nota că, la etapa rejudecării cauzei după casarea hotărârii în recurs, s-a ținut cont inclusiv de indicațiile instanței ierarhic superioare, menționate în decizia Colegiului penal al Curții de Apel

Centru din 28 mai 2025, potrivit cărora, la judecarea cauzei instanța de fond nu a examinat complet și obictiv cauza contravențională, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art. 462 alin. (4) Cod contravențional.

Astfel, la adoptarea hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată se va conduce inclusiv de indicaţiile instanţei ierarhic superioare, care pentru instanţa de rejudecare sînt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămîne cea care a existat la soluţionarea recursului. La caz, situaţia de fapt rămâne aceiaşi, cea care a existat la soluţionarea recursului, motiv din care indicaţiile instanţei de recurs sunt obligatorii pentru instanţa de rejudecare.

5. Studiind minuțios materialele cauzei contravenționale în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar ca procesul contravențional să fie încetat, reieșind din următoarele considerente.

6. În speță, prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 551331 din 16 octombrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, Mătrăgună Ion, cet. ***** Maria se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind reținut în sarcina acesteia că, la 02 octombrie 2024, pe str. Gagarin 82 din com. Trușeni, mun. Chișinău, având sub tutelă pe minorul Erhan Vladimir a.n. 2009, nu-și îndeplinește corespunzător obligațiunile de întreținere, de educare și de instruire a copilului, fapt sesizat de către directorul Complexului Educațional com. Trușeni.

7. Cu întâietate, instanța reține că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

8. Așadar, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională, prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

9. Analizând procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 551331 din 16 octombrie 2024, instanța de judecată remarcă că potrivit prevederilor art. 443 alin. (1) lit. e) din Codul contravențional – procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde încadrarea juridică a faptei, *norma materială contravenţională* şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, însă, în cazul supus examinării cerințele legale indicate supra nu au fost respectate de către agentul constatator, nefiind specificată în învinuirea adusă cet. Botnari Maria, încadrarea juridică cu trimitere la norma de referință, nefiind indicată norma materială care ar fi fost încălcată de către făptuitor.

Or, deși agentul constatator s-a referit în procesul-verbal cu privire la contravenție, la încălcarea de către cet. Botnari Maria a prevederilor art. 63 alin. (1)

din Codul contravenţional, în actul de învinuire contravențional a omis să se indice concret norma de trimitere care să elucideze cărei anume prevederi din Codul Familiei al Republicii Moldova sau din Legea Nr. 140 din 14 iunie 2013, privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, făptuitorul nu s-a conformat, cu toate că era obligat să aplice norma de referință la circumstanțele concrete din speță.

La caz, instanța v-a reține inclusiv și declarațiile cet. Botnari Maria depuse la etapa prejudiciară, potrivit cărora, dacă copilul minor Erhan Vladimir absentează nemotivat de la lecții, aceasta nu justifică automat sancționarea tutorelui pentru „educație necorespunzătoare", or, aceasta declară că nepotul nu o ascultă, nu dorește să facă nimic prin gospodărie și să meargă la școală, în pofida faptului că i-a procurat toate necesarele pentru a frecventa școala, este foarte obraznic, urmare la ce intenționează să se dezică de tutela asupra copilului (*f.d. 9*).

10. În acest sens, în lipsa normei materiale, instanța de judecată este în imposibilitate să purceadă la determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenței contravenției, prevăzute de norma contravențională, iar pe cale de consecință la stabilirea veridicității și legalității incriminărilor aduse și, respectiv, a sancțiunii contravenționale stabilite în baza acestora.

Este de menționat că, tutorele nu are puterea de a forța copilul fizic să meargă la școală. Responsabilitatea lui nu se traduce prin constrângere, ci prin crearea condițiilor și sprijinului necesar pentru ca minorul să își îndeplinească obligația legală de a frecventa învățământul obligatoriu.

Dacă minorul manifestă un comportament dificil și refuză școlarizarea rolul de a evalua situația și de a dispune măsuri ca consiliere psihologică, programe de reintegrare, plasament temporar în are autoritatea tutelară.

11. Instanța de judecată precizează că, prezentarea generică a faptei incriminate prin procesul-verbal cu privire la contravenție, cu omiterea indicării normei de trimitere în cazul în care aceasta este imperativă, este apreciată ca fiind una necorespunzătoare, care nu face ca învinuirea contravențională să fie una clară, concretă și previzibilă, abatere pentru care legiuitorul a stabilit expres sancțiunea nulității.

12. Totodată, instanța de judecată reține că, lipsa normei materiale contravenţionale în procesul verbal cu privire la contravenţie, ar putea leza dreptul făptuitorului la un proces echitabil, prevăzut art. 6 CEDO, în sensul căruia acuzația trebuie să fie definită în *termeni clari şi precişi pentru a exclude arbitrarietatea* şi a-i oferi posibilitatea contravenientei să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-şi poată organiza apărarea într-un mod valabil. În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu stricteţe şi a cerut din raţiuni de securitate juridică a acuzatului, calificarea juridică a faptelor să fie stabilită de către organele abilitate în modul cel mai exact posibil.

13. Într-o altă ordine de idei, în sensul constatării existenței sau inexistenței faptei contravenționale, instanța de judecată ajunge la ferma convingere că învinuirea înaintată este una pur formală şi bazată pe presupuneri.

14. La examinarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va ţine cont de rigorile art. 458 din Codul contravențional, care indică că „examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, „persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod”.

Norma art. 10 din Codul contravențional, specifică că „constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională”.

Conform art. 375 din Codul contravențional: „(1) Persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional”.

15. Reieșind din normele vizate, dar şi analizînd circumstanţele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată remarcă faptul că agentul constatator nu a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de sancționare.

16. Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

17. După prevederile art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 25 de ore.

18. Pentru constatarea existenței contravenției imputate făptuitorului şi constatarea vinovăției, de către agentul constatator au fost propuse următoarele înscrisuri:

- procesul verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 551331 întocmit la 16.10.2024 în privința cet. ***** Maria în baza art. 63 alin. (1) Cod contravențional (*f.d. 4*);
- demersul administrației Complexului Educațional Trușeni adresat organelor de poliție referitor la absența minorului Erhan Vladimir de la școală (*f.d. 5*);
- procesul verbal de audiere a martorului Apostu Ana din 10.10.2024 (*f.d. 6*);
- procesul verbal de audiere a cet. Ionel Tatiana din 10.10.2024 (*f.d. 7*);
- copia dispoziției DPDC nr. 801-d din 23.08.2021 cu privire la plasamentul în serviciul de tutelă/curatelă al copilului Vladimir Erhan, născut la 24.11.2009 (*f.d. 8*);
- proceslul verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional (*f.d. 9*);
- raportul agentului constatator întocmit pe marginea demersului nr. 16182 din 02.10.20254 (*f.d. 10*).

19. Așadar, la examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată este în imposibilitate să constate existența laturii obiective a contravenției de neîndeplinire a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, și pe cale de consecință a faptei contravenționale incriminate de către agentul constatator cet. Botnari Maria, care nu este probată în nici un mod. În lipsa unui istoric de comportamente agresive sau neglijență parentală, nu se poate reține răspunderea contravențională conform art. 63 din Codul contravențional.

20. Cu referire la aceste circumstanțe, instanța de judecată consideră necesar de a face trimitere și la prevederile articolului 425 alin. alin. (1) – (2) din Codul contravențional, care prevede că, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio

sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

21. Instanța de judecă reține că, la acumularea probelor și mijloacelor de probă în conformitate cu normele Codului contravențional, care ar stabili vinovăția făptuitorului Botnari Maria, agentul constatator în mod evident a eșuat în totalitate, pentru presupusa lipsă de responsabilitate a părinților față de copilul său minor, la materialele cauzei contravenționale nu există nici o probă ce ar răsturna prezumția de nevinovăție a cet. Botnari Maria și care, ar oferi certitudinea existenței circumstanțelor constatate de către agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție, cu referire la comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

Aici instanța de judecată notează că, la materialele cauzei contravenționale nu există nici o probă care să demonstreze că minorul Erhan Vladimir absentează nemotivat de la școală ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor de educare din partea tutorelui Botnari Maria, în legătură cu ce ultimei i se incriminează săvârșirea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

22. Așadar, instanța de judecată atestă inexistența elementelor probante în susținerea acuzării contravenționale așa cum a fost formulată, or calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancţionează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

23. Instanța de judecată elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agentul constatator și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, așa cum a fost stabilit în cauza pendinte, la materialele cauzei nu a fost anexată de către agentul constatator nici o probă întru confirmarea învinuirii aduse cet. Botnari Maria.

24. Astfel, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina cet. Botnari Maria, instanţa a observat că, în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul-verbal cu privire la contravenție, prin probe certe şi de netăgăduit, așa încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional acţionează principiul *in dubio pro reo*. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

25. În această ordine de idei, instanța de judecată stabilește că de către agentul constatator, în susținerea acuzării contravenționale așa cum a fost formulată, nu a fost anexată nici o probă decisivă și sigură care ar confirma situația descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție, iar în asemenea situație, instanța de judecată este în imposibilitate să constate realitatea obiectivă care a avut loc.

26. La caz, urmează a se face referire inclusiv la dispozițiile art. 375 alin. alin. (1), (2) și alin. (3) din Codul contravențional, potrivit cărora persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

27. Față de cele ce preced, respectând principiul contradictorialităţii procesului contravenţional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în şedinţa de judecată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată concluzionează că, în ședința de judecată nu a fost dovedită fapta contravenţională specificată la art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, din care considerente, cu referire la dispoziția art. 461 coroborată cu cea a art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, procesul contravenţional respectiv necesită a fi încetat pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

28. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395, art. art. 441 alin. (1) lit. a), 442, 445, 460 – 462 din Codul contravenţional, în numele Legii, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se încetează procesul contravențional pornit în privinţa cet. ***** Maria, *născută la *****, IDNP: *****, domiciliată în mun. Chișinău, *****, învinuită de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional, în temeiul art. 461, coroborat cu art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (*sediul Buiucani*).

Președintele şedinţei,
judecătorul Veaceslav CERNALEV